

Dosarul nr.1a-597/23
nr. 1-21084258-02-1r-27102022

DECIZIE

18 octombrie 2023
Chișinău

mun.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,
în componența:
Președintele ședinței de judecată, judecător
judecători

Spoială Alexandru
Băbălău Denis
Gîrbu Silvia
Raevschi Alina

cu participarea:
procurorului
avocatului

Casir Alexandru
Dragomir Petcu

examinând, în ședință publică, recursul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești (sediul Central) nr.1-153/21 din 03 octombrie 2022, privind condamnarea lui

Goncearuc Mihail *****, a/n ***** , originară și domiciliată în ***** , str. ***** , nr. 8, ap. ***** , cetățean al RMoldova, neangajat în câmpul muncii, nesupus militar, concubinaj, studii medii incomplete, anterior judecat, precedent penal stins,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei în prima instanță: 04 iunie 2021 – 03 octombrie 2022; în instanța de recurs: 30 iunie 2023 – 18 octombrie 2023.

Procedura de citare legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal -

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Central) nr.1-153/21 din 03 octombrie 2022, Goncearuc Mihail ***** se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Codul penal și se condamnă în baza acestei Legi, cu aplicarea art.364¹ alin.(8) Codul de procedură penală, la pedeapsa cu munca neremunerată în folosul comunității pentru 150 (una sută cincizeci) ore. Se liberează

Goncearuc Mihail de executarea pedepsei stabilite prin prezenta sentință, în temeiul art. 2 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că Goncearuc Mihail ***** la data de 10 aprilie 2021, aproximativ ora 21:30, aflându-se în strada Chișinăului din municipiu Hâncești, urmărind un scop de cupiditate, manifestat prin dobândirea și însușirea ilegală a bunurilor materiale ale altei persoane, manifestând un comportament dolosiv prin inducerea în eroare a persoanei, s-a apropiat de către Popov Pavel, căreia i-a prezentat informația minciunoasă că ar acționa și ar fi de bună credință, sub pretextul să efectueze un apel telefonic, prin înșelăciune, i-a luat telefonul mobil marca „Xiaomi Redmi 9” , după care a dispărut, cauzându-i, astfel, părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă de 4567 lei. Prin acțiunile sale, Goncearuc Mihail ***** a comis infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(1) Codul penal cu indicii calificativi, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune considerabile.*

3. În ședința de judecată, inculpatul Goncearuc Mihail, a înaintat cerere privind examinarea cauzei penale în baza prevederilor art.364¹ Codul de procedură penală. Instanța de fond a examinat cauza penală în procedură simplificată în baza art.364¹ Codul de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

4. Nefiind de acord cu încheierea sus menționată, procurorul a depus cerere prin care solicită casarea parțială a sentinței Judecătoreiei Hâncești, sediul Central din data de 03 octombrie 2022, privindu-l pe condamnatul Goncearuc Mihail Nicolae, ca fiind una ilegală, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Goncearuc Mihail Nicolae să fie recunoscut culpabil în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) din Codul penal al Republicii Moldova și ai stabili măsura de pedeapsă cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) din Codul de procedură penală un an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

5. În motivarea recursului depus specifică că sentința nominalizată o consideră ilegală și pasibilă de a fi casată. Acțiunile lui Goncearuc Mihail ***** au fost încadrate juridic în baza de art.190 alin.(1) din Codul penal. În susținerea poziției sale, recurentul remarcă că prima instanță la stabilirea pedepsei nu a ținut cont, de prevederile art.61 din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Astfel, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor

persoane. Totodată, individualizarea pedepsei constă în stabilirea măsurii de pedeapsă concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Mai mult ca atât, pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, stalului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Mai mult, urmează a fi reținut că din dispozițiile art.75 alin.(1) din Codul penal al Republicii Moldova, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată. Ca urmare, pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Deci, prin aplicarea unei pedepse mai blânde nu se va atinge scopul pedepsei penale, condamnatul fiind nu la prima încălcare a legislației, care de altfel, a dus în eroare instanța de judecată, prin acordul scris, solicitând aplicarea amnistiei, pentru a nu-i fi aplicată pedeapsă privativă sau non privativă de libertate. Totodată, o pedeapsă prea blândă duce la neglijarea scopului legii penale care în afară de aceea că apără împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituțională, suveranitatea, independentă și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept, mai veghează și asupra săvârșirii de noi infracțiuni atât de către făptuitor, cât și de persoane terțe. Mai mult ca atât, autorul recursului depus specifică că contrar prevederilor art.6 litera g) Legii nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova prevederile art. 1-5 nu se aplică persoanei:„, bătute, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvită anterior în tot sau în parte, în temeiul actului de amnistie sau de grațiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni”, Deci, în speța supusă examinării, contrar Legii nominalizate, Gonciaruc Mihail Nicolae a beneficiat de liberarea pedepsei.

6. În ședința instanței de recurs, avocatul în interesele inculpatului a solicitat respingerea recursului declarat de către procuror optând pentru menținerea în vigoare a prevederilor sentinței. Acuzatorul de stat, a solicitat admiterea recursului depus de către partea acuzării potrivit motivelor și solicitărilor invocate. Totodată, inculpatul în cadrul ședinței de judecată nu s-a prezentat, deși în privința acestuia a fost dispusă procedura citării legale. Partea vătămată în ședința Curții de Apel Chișinău, nu s-a prezentat, fiind întreprinse măsuri de înștiințare despre locul, data și ora examinării cauzei, astfel, că Colegiul penal consultând părțile și ghidându-se de rigorile art.412 alin.(5) Codul de procedură penală, a dispus judecarea în lipsă.

7. În conformitate cu art.3 alin.(1) Codul de procedură penală, *în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.*

8. Cauza penală în privința inculpatului Goncearuc Mihail a fost examinată de către instanța de fond potrivit art.364¹ Codul de procedură penală pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

9. Având în vedere că potrivit Legii nr.83 din 14.04.2023, privind modificarea unor acte normative, art.364¹ Codul de procedură penală a survenit modificări, astfel încât potrivit alin.(10) *sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacat cu recurs*, invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită. Partea vătămată poate ataca cu recurs sentința, invocând doar erorile procesuale. Alin.(11) prevede că *recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 și 448*. Analizând textul art.364/1 alin.(10) și (11) (în redacția legii noi) coroborat cu art. IV alin. (2) al Legii nr. 83 din 14.04.2023, rezultă că, cauza penală cu nr.1a-597/23, în privința lui Goncearuc Mihail, se va examina în continuare în ordine de recurs.

10. Audiind participanții la proces, reieșind din cumulul de probe administrate în cadrul urmăririi penale, cercetate și verificate în cadrul ședinței judiciare, și prin prisma solicitărilor invocate, Colegiul concluzionează că, urmează a fi respins recursul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești (sediul Central) nr.1-153/21 din 03 octombrie 2022, și a menține fără modificări sentința supusă contestării.

11. În conformitate cu art.437 alin.(1), pct. 1⁴) Codul procedură penală, *pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.*

12. Conform art.448 alin.(1)-(2) Codul procedură penală, *judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

13. Conform art.449 alin.(1) pct. 1) lit. a), alin.(2) Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs respinge recursul ca fiind nefondat și menține hotărârea atacată. Adoptarea deciziei și întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.4**** și 418, care se aplică în mod corespunzător.*

14. Ținând cont de particularitățile recursului împotriva sentințelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, instanța de recurs la judecarea recursului nu poate controla fondul cauzei, ea trebuie să accepte constatarea de fapt stabilită de instanța de fond. Sub acest aspect Colegiul reține că, această cauză a fost judecată în procedura simplificată, reglementată de art.364¹ Codul de procedură penală, potrivit căreia judecata se face în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, doar dacă inculpatul recunoaște faptele așa cum acestea sunt menționate în rechizitoriul.

15. În temeiul celor relevate supra, raportând normele de drept la circumstanțe de

fapt, Colegiul penal reține că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Gonciaruc Mihail a săvârșit infracțiunea de escrocherie în circumstanțele indicate în rechizitoriu.

16. Corespunzător, inculpatul Gonciaruc Mihail, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(1) Codul penal cu indicii calificativi - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune considerabile.*

17. Conform art.107 alin.(1)-(2) Codul penal, *amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.*

18. Conform art.1 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare din 31.12.2021, *prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2-5, 7, 8. Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare - comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului Național de Probațiune, precum și din experți psihologi judiciari atestați. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției. În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi. Aplicarea amnistiei față de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar față de persoanele inculpate care cad sub incidența art.2 alin.(4) - de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei. Persoana bănuită, învinuită poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de procuror. Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.*

19. Conform art.2 alin.(1)-(3) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii

Moldova, în vigoare din 31.12.2021, *procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. încetarea procesului penal conform alin.(1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate.*

20. Conform art.7 alin.(1) Codul penal, *la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.*

21. Conform art.61 alin.(1)-(2) Codul penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Colegiul penal reține că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.*

22. Conform art.75 alin.(1)-(2) Codul penal, *la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Instanța de judecată este în drept să stabilească o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura scopul pedepsei.*

23. La stabilirea pedepsei și mărimea acesteia urmează a ține cont de criteriile de individualizare a pedepsei. Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pentru stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și

pozitiv persoana inculpatului și care au o importantă esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

24. Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel ține cont de prevederile art.7,61,75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

25. Colegiul menționează că, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

26. Sancțiunea normei art.190 alin.(1) Codul penal, prevede în calitate de pedeapsă, amendă în mărime de la 550 la 1000 de unități convenționale; muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore; închisoare de până la 3 ani. Totodată, circumstanțele cauzei analizate în ansamblu, personalitatea inculpatului Gonciaruc Mihail, au format convingerea instanței de a aplicate în privința acestuia pedeapsa în mărime de **150 de ore** munca neremunerată în folosul comunității la limita prevăzute de norma art.190 alin.(1) Codul penal, în coroborare cu art.364¹ alin.(8) Codul procedură penală. Astfel, Colegiul penal constată că la caz sunt întrunite de către inculpatul Gonciaruc Mihail criteriilor stabilite de art. 1 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare din 31.12.2021.

27. Din cele constatate supra, Colegiul penal statuează că, motivele invocate de către acuzare în cererea de recurs nu și-au găsit confirmare la judecarea cauzei, or instanța de fond corect a reținut acordul exprimat atât verbal în ședința de judecată, cât și în scris al inculpatului de aplicare a Legii cu privire la amnistie, fiind conștient de efectele juridice ale aplicării legii cu privire la amnistie.

28. Cât privește alegațiile părții recurente precum că în speța supusă examinării, Gonciaruc Mihail a beneficiat de încetarea procesului în legătură cu intervenirea amnistiei prin sentința Judecătoriei Hîncești sediul Central din 31 ianuarie 2022, nu

poate fi reținute or, inculpatul Goncaruc Mihail nu cade sub incidența restricțiilor formulate în art.6 din Legea nr. 243, iar în privința ultimului pot fi aplicate prevederile actului de clemență. Respectiv, instanța de recurs consideră că în speța supusă examinării inculpatul urmează a fi liberat de executarea pedepsei în temeiul legii cu privire la amnistie, fiind întrunite criteriile stabilite de art.1-2 din Legea nr. 243 din 24.12.2021.

29. La caz, instanța de recurs menționează că fapta respectivă (art.190 alin.1 Codul penal) și fapta comisă anterior (art.186 alin.2 lit.d) Codul penal) constituie un concurs real de infracțiuni. Faptele au fost comise în perioade de timp diferite și, la momentul comiterii uneia dintre fapte, nu exista nici o condamnare pentru cealaltă faptă. Astfel, urmează a fi aplicate prevederile art.9 Legea nr.243 din 24.12.2021. Faptul că comiterea infracțiunilor a fost examinată în două proceduri separate nu are influență asupra existenței concursului de infracțiuni.

30. Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești (sediul Central) nr.1-153/21 din 03 octombrie 2022, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

31. În conformitate cu art.447-448 Codul procedură penală, Colegiul penal -

D E C I D E :

Se respinge, ca nefondat, recursul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești (sediul Central) nr.1-153/21 din 03 octombrie 2022 și se menține această sentință fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Spoială Alexandru

judecător

Băbălău Denis

judecător

Gîrbu Silvia